

הא לאו הכי דרשינן קל וחומר אף על גב דכתיב ביה חוקה –
However were it not so we would utilize the ק"ו even though
חוקה is written there

OVERVIEW

The גמרא initially assumed that a ק"ו cannot override a פסוק which is written לעיכובא (such as ככה). The מקשה challenges this that we find that a ק"ו can override a פסוק (as in the case of חוקה concerning עבודת יוכה"פ). תוספות will explain how it is derived from this ברייתא that a ק"ו can override a לעיכובא.

asks: תוספות

תנימה הא בפרק טרף בקלפי (יומא דף מא,א) מוקמי הא ברייתא כרבי יהודה –
It is astounding! For in פרק טרף בקלפי, the גמרא establishes this ברייתא
according to ר"י. The reason it is established according to ר"י is -

משום דסתם סיפרא¹ רבי יהודה –
Since the rule is that any anonymous ברייתא in סיפרא is attributed to ר"י -
ושמעין ליה לרבי יהודה בפרק הוציאו לו (שם דף ס,ב) –

And we heard the view of ר"י in פרק הוציאו לו -
דאמר לא כתיב חוקה אלא בדברים הנעשים בבגדי לבן² בפנים³ –

Where he maintains that the term חוקה (ע"כובא) was only
written concerning those services which were preformed with the white
(linen) garments inside the קודש הקדשים -

והגרלה הוי בדברים הנעשים בבגדי לבן בחוץ –
However, casting of the lots is from the things that were done with white
garments outside the עזרה (or) היכל; קה"ק -

אם כן מאי פריך לעיל והרי יום הכפורים דכתיב ביה גורל וחוקה –
Since this is indeed so, why does the גמרא ask previously, 'but יוהכ"פ
יהכ"פ' where it is written גורל and חוקה', and nevertheless a ק"ו overrides it, etc. -

והא לא כתיב חוקה בהגרלה כדפירשית –
But חוקה was not written concerning הגרלה, as I explained?! Therefore it is
understood why the ק"ו would be effective since it is not overriding a לעיכובא!

¹ ר' יהודה in סיפרא is attributed to סתם ברייתא on חומש ויקרא. Any חומש ויקרא in סיפרא is attributed to ר' יהודה.

² On the יו"כ the כה"ג did all the עבודות; including both 'regular' עבודות such as the special תמידין ומוספין and the עבודות of עזרה; קה"ק, etc. When he did the עבודות of עזרה he wore the usual eight garments of the כה"ג (which were made mainly from dyed wool וכו') (תכלת וארגמן וכו'), however when he did the עבודות of יו"כ he wore the white linen garments (similar to that of a הדיוט).

³ The ויקרא (אחרי) טז, לד in פסוק states: והיתה זאת לכם לחקת עולם וגו'. The word זאת according to ר"י qualifies the word חקת, that חקת (which implies לעיכובא) applies only to לבן בפנים.

answers: תוספות

ויש לומר דפריך הכא משום דכתיב אשר עלה תרי זמני⁴ –

And one can say; that the question here is (not from the word חוקה, but rather) **because** the words אשר עלה concerning the גורל **is written twice** and nevertheless we would have derived from a ק"ו that השם עושה חטאת (if not for the מיעוט of ועשהו חטאת) -

אלמא דריש קל וחומר אף על גב דכתיב עיכובא⁵ –

It is therefore evident that we may employ an overriding ק"ו, even though a constraining term is written.

offers an additional resolution to the question: תוספות

והרב רבינו שמשון מקוצי תירץ מדאיצטריך ליה לרבי יהודה וזאת⁶ -

And מקוצי ר"ש answered that since ר"י requires the word זאת -

גלות דלא קיימא חוקה אלא אדברים הנעשים בבגדי לבן בפנים⁷ –

To reveal to us that חוקה applies only to the עבודות that were done בבגדי לבן בפנים, it is therefore -

שמע מינה דדרשין קל וחומר אף על גב (היכא) דכתיב חוקה –

evident from this, that we utilize an overriding ק"ו even where חוקה is written –

explains how this is evident:⁸ תוספות

דאי לא דרשין קל וחומר היכא דכתיב חוקה⁹ לישתוק מזאת –

For if we do not דרש'ן an overriding ק"ו whenever it say חוקה, then the should have refrained from writing זאת to teach us that חוקה does not apply to חוץ -

ואנא ידענא דחוקה לא כתיב אדברים הנעשים בחוץ דהיינו הגרלה –

And I would still know that חוקה is not written concerning the עבודות that were performed outside; namely הגרלה. We would know this -

מדאיצטריך ועשהו חטאת¹⁰ למידרש הגורל עושהו חטאת ואין השם עושהו חטאת –

Since the גורל makes necessary to expound that חטאת ועשהו חטאת of פסוק –

⁴ In טז, טז-י read: אשר עלה עליו הגורל לה' וגו' אשר עלה עליו הגורל לעזאזל: the ויקרא (אחרי) טז, טז-י. When something is repeated (twice) by קדשים it is לעיכובא; indicating that only a גורל makes the שיערים eligible.

⁵ According to this answer, the גמרא does not mean the literal חוקה (for the question is from אשר עלה), but rather the idea of חוקה that the specific laws are לעיכובא. It is therefore self understood why מקוצי ר"ש offered an alternate solution for the גמרא does say חוקה (and not אשר עלה).

⁶ This is amended to read זאת.

⁷ See footnote # 2.

⁸ See 'Appendix' for a summation of this explanation.

⁹ That is if we assume that a ק"ו cannot override a לעיכובא.

¹⁰ והקריב אהרן את השעיר אשר עלה עליו הגורל לה' ועשהו חטאת reads: ויקרא (אחרי) טז, טז.

the goat into a חטאת, but calling it with the name חטאת does not make it into a חטאת -

מכלל דלא קיימא חוקה אדברים הנעשים בחוץ דהיינו הגרלה -

It may be inferred from this that חוקה does not pertain to the עבודות which are performed בחוץ; namely הגרלה -

דאי קאי חוקה על דברים הנעשים בבגדי לבן בחוץ -

For if חוקה refers to the עבודות which are performed בחוץ, then -

אמאי איצטריך ועשהו חטאת למעוטי קריאת שם -

Why is the פסוק of חטאת ועשה necessary to exclude 'calling of the name' -

הא לא דרשינן קל וחומר היכא דכתיב עיכובא -

Since we do not utilize a ק"ו where there is an עיכובא (like חקת) -

והיכי תיסק אדעתין לרבות קריאת שם מקל וחומר -

So how could it have entered your mind to include קריאת שם from a ק"ו that you require חטאת ועשהו to refute the ק"ו!

אלא שמע מינה דדרשינן קל וחומר אפילו היכא דכתיב חוקה -

But rather it is understood from this that we do utilize an overriding ק"ו even when חוקה is written -

ולהכי איצטריך ועשהו -

And therefore the פסוק of ועשהו is necessary to exclude קריאת השם -

ואפילו אי כתיבה חוקה בחוץ -

for even if חוקה would have been written for חוץ I also would have utilized the ק"ו to include קריאת השם were it not for חטאת ועשהו (since we are assuming that an ק"ו can override a לעיכובא).

תוספות concludes:

ואיצטריך נמי וזאת¹¹ לגלויי דלא כתיבה חוקה בדברים הנעשים בבגדי לבן בחוץ -

And the word זאת is also necessary to teach us that חוקה was not written concerning the עבודות which were performed בחוץ לבן -

דליכא למימר מדאיצטריך ועשהו ידענן ליה -

For we cannot assume that we know it since ועשהו is necessary -

כיון דדרשינן קל וחומר אפילו היכא דכתיב חוקה:

since we utilize an overriding ק"ו even when it says חוקה.

SUMMARY

We derive from the ברייתא that a ק"ו can override the עיכובא of אשר עלה (which is stated twice [לעיכובא]). Alternately we derive it from the fact there is a necessity for the מיעוטים of זאת and חטאת ועשהו.

¹¹ This (too) is amended to read זאת.

THINKING IT OVER

How can תוספות answer that the עיכובא is from אשר עלה written twice; if that is the עיכובא then certainly the ק"ו cannot override it, just as it cannot override the ועשהו חטאת. It can only override a general מיעוט such as חוקה but not a specific מיעוט (such as twice אשר עלה or ועשהו חטאת)!¹²

APPENDIX

The תורה writes חוקה to teach us that the עבודות of יוהכ"פ are לעיכובא. In addition we find that ר' יהודה has two additional דרשות; one from זאת which teaches that חוקה pertains only to לבן בחוץ and not to לבן בפנים, and the second דרשה of ועשהו חטאת that only the גורל makes the שער into חטאת but קריאת השם cannot make the חטאת.

If we would assume that a ק"ו cannot override an עיכוב (such as חוקה) there will be the following difficulty.¹³

Let us assume that the תורה did not write זאת (whereby seemingly the restraint of חוקה applies to חוץ as well).

We will derive from ועשהו חטאת that קריאת השם cannot make a חטאת in spite of the ק"ו.

However why is ועשהו חטאת necessary – if we assume there is no זאת, and חוקה applies to חוץ – if a ק"ו cannot override an עיכובא!

Therefore we must conclude – since the תורה did write ועשהו חטאת to exclude קריאת השם – that חוקה applies only to פנים and not to חוץ and therefore if not for ועשהו חטאת there would be a ק"ו for קריאת השם.

It is therefore evident – if we maintain that a ק"ו cannot override a לעיכובא – that זאת is unnecessary to limit חוקה to פנים, because we realize that (without זאת), from the לימוד of ועשהו חטאת.

However ר"י does utilize the מיעוט of זאת –

Therefore we cannot maintain that a ק"ו cannot override a לעיכובא; but rather – A ק"ו can override a לעיכובא, therefore –

If the תורה would not have written זאת, we would need the פסוק of ועשהו חטאת to teach that קריאת השם cannot make a חטאת. The דרשה from ועשהו חטאת is necessary for otherwise the ק"ו would override the עיכובא of חוקה –

¹² See רש"ש and מהר"ם.

¹³ The difficulty will be that once we have the מיעוט of ועשהו חטאת, then the מיעוט of זאת is superfluous.

Therefore בגדי לבן בפנים חוקה applies only to זאת is necessary to teach us that חוקה for we have no other way to derive it if we maintain that a ק"ו can override חוקה. This proves that a ק"ו can override a לעיכובא.